

Psykologi

Psykologi tilhører alle tre fakulteter, da der mange forskellige retninger inden for psykologi som undersøger mennesket på forskellige ret måder og har forskelligt genstandsfelt. Retningerne fordeler sig overordnet således:

Retninger inden for det naturvidenskabelig fakultet: Evolutions psykologi, behaviorisme, kognitiv psykologi og neuropsykologi

Retninger inden for den humanvidenskabelige tradition: Psykoanalyse og eksistentiel psykologi

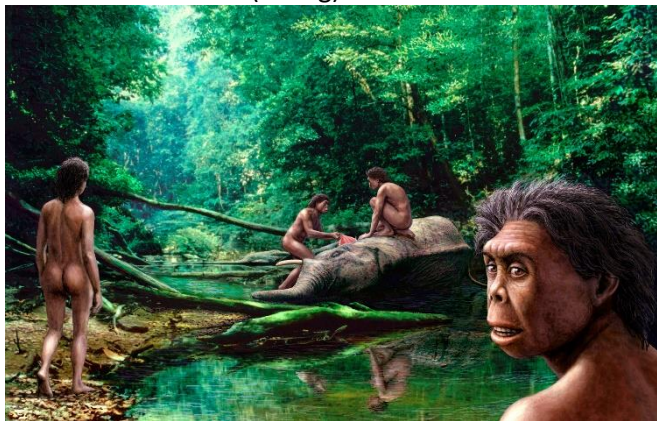
Retninger inden for den samfundsvidenskabelige tradition: Eksperimental socialpsykologi, moderne social-konstruktivisme og postmoderne psykologi

Fagets genstandsområde

Psykologis genstandsfelt er altid mennesket og menneskets adfærd, men der er meget forskellige måder at forstå mennesket på alt efter hvilke traditioner der er tale om i psykologien

Retninger inden for det naturvidenskabelig fakultets genstandsområde: I disse retninger ser man og forstår man mennesket som et biologisk-fysisk objekt og leder efter almene (generelle) årsager

- Eksempelvis vil man inden for den evolutionære psykologi mene at dele af menneskets adfærd kan forklares ud fra nedarvede instinkter (anlæg) som har været evolutionært fordelagtige

Mauricio Anton/Science Photo Library/Scanpix

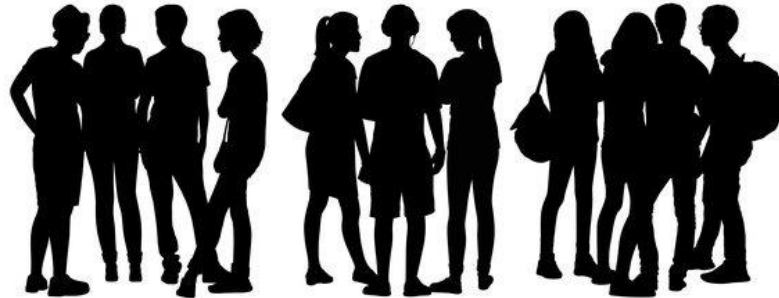
Retninger inden for det humanvidenskabelige fakultets genstandsområde: I disse retninger ser man og forstår man mennesket som et væsen med bevidste hensigter og en fri vilje. Her ser man på det sætliche ved det enkelte individ

- Eksempelvis vil man inden for den eksistentielle psykologi mene at mennesket har en fri vilje og derfor er vores adfærd bestemt af os selv og de tanker vi som individer gør os om hvad vi vil med vores liv og vores eksistens

Retninger inden for det samfundsvidenskabelige fakultets genstandsområde: I disse retninger ser man og forstår man mennesket som et væsen som bliver påvirket af gruppen og hvis adfærd kan forklares ud fra kollektive sammenhænge

- Eksempelvis mener man inden for den eksperimentelle socialpsykologi at vores adfærd er bestemt af de grupper og kollektive sammenhænge vi indgår i

Fagets metoder. Hvordan arbejder man i faget?

Inden for psykologi anvendes der mange forskellige metoder:

- **Eksperimenter:** Bruges både inden for de traditioner der ligger inde for det naturvidenskabelige fakultet og de der ligger inden for det samfundsvidenskabelige fakultet. I psykologi er det mennesker man eksperimenterer på for at se hvordan forsøgsdeltagerne reagerer på en bestemt påvirkning
- **Observationsundersøgelser (både kvantitativ og kvalitativ):** Bruges både inden for de traditioner der ligger inde for det naturvidenskabelige fakultet og de der ligger inden for det samfundsvidenskabelige fakultet. I psykologi er det mennesket man observerer for enten at iagttage om der er generelle ting der går igen hos mange (kvantitativ) eller undersøge enkelte individers liv i dybden over længere tid
- **Spørgeskemaundersøgelser:** Bruges primært inden for de traditioner der ligger inden for det samfundsvidenskabelige fakultet. Spørgeskemaer bruges inden for psykologi til at få svar på hvad mange mennesker føler, tænker og mener
- **Korrelationsstudier:** Bruges primært inden for de traditioner der ligger inde for det naturvidenskabelige fakultet. I et korrelationsstudie ser man på sammenhænge mellem forskellige faktorer (eksempelvis skizofreni og uddannelsesniveau).
- **Tvær- og længdesnitsundersøgelser:** Bruges primært inden for de traditioner der ligger inde for det naturvidenskabelige fakultet.
- **Interview:** Bruges både inden for de traditioner der ligger inde for det humanvidenskabelige fakultet og de der ligger inden for det samfundsvidenskabelige fakultet. Bruges til at få indblik i det enkelte menneskes liv gennem en mere eller mindre struktureret samtale
- **Casestudie:** Bruges primært inden for de traditioner der ligger inde for det humanvidenskabelige fakultet. I casestudiet dykker man ned i det enkelte menneskes liv. I denne metode kombineres ofte observation med interviews for at få et forstå det enkelte unikke menneske.

Eksempler på hvordan begreber bruges i faget

- **Teoretisk – praktisk:** Psykologi er primært et teorifag hvor viden består af "sproglige påstande som kan bevises som sande eller falske"
- **Empirisk og formel:** Psykologi er et fag som er empiriske baseret. Empirien er altid mennesket i forskellige sammenhænge
- **Kvantitativ eller kvalitativ:** Begge metoder bruges i psykologi, nogle gange kombineret med hinanden.
- **Eksperimentel og observationel:** Begge metoder bruges i psykologi.
- **Kausal, intentionel og funktionel:** Alle tre forklaringer findes inden for psykologien. De naturvidenskabelige traditioner har oftest kausale eller funktionelle forklaringer. De humanistiske har oftest intentionelle forklaringer mens de samfundsfaglige traditioner oftest har funktionelle forklaringer